

УДК: 378.147.091.33:004.77]:811.111

DOI: 10.31652/2786-9083-2024-3-25-37

*Тамара Глазунова, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської мови та методики її навчання
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського*
ORCID 0000-0003-0765-9417
Scopus-Author ID 58642643200
tglazunova@vspu.edu.ua

*Світлана Кузьміна, старший викладач
кафедри англійської мови та методики її навчання
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського*
ORCID 0000-0002-3794-3139
Scopus-Author ID 57867330500
skuzmina@vspu.edu.ua

*Таміла Довгалиук, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської мови та методики її навчання
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського*
ORCID ID: 0000-0003-1489-3930
tdovhaliuk@vspu.edu.ua

ЧАТ GPT ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Стрімка диджиталізація всіх сфер життєдіяльності суспільства робить розвиток цифрової компетентності сучасного вчителя іноземних мов одним із пріоритетних завдань у підготовці конкурентностпроможного фахівця. Використовуючи чат GPT як основний засіб навчання, майбутній вчитель повинен передбачати остаточний результат такої взаємодії й формувати завдання за певним алгоритмом.

Метою дослідження є формування у майбутніх вчителів іноземних мов цифрової компетенції в застосуванні чату GPT для навчання англійської мови у рамках TBL. Вибір чату GPT як основного засобу навчання зумовлений значним дидактичним потенціалом цієї веб-технології, недостатньою кількістю методичних розробок її використання у підготовці вчителів іноземних мов та невисоким рівнем сформованості у вчителів умінь оперувати згаданим засобом.

Для формування цифрової компетенції в застосуванні чату GPT було розглянуто алгоритм взаємодії студента з чатом в рамках комунікативної ситуації «*Зустрічаємо непрошених гостей*».

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше практично розроблено алгоритм взаємодії студентів з чатом GPT у процесі формування усномовленнєвої компетенції в опорі на підхід TBL, у якому використовуються практичні завдання проблемного характеру з реальними життєвими ситуаціями; подальшого розвитку набула методика навчання усного мовлення з поетапним використанням чату GPT; розроблено «підказки» для формулювання інструкцій для чату GPT; розроблено критерії оцінювання усного мовлення засобами чату GPT. Використання чату для оцінювання умінь та навичок сприяє розвитку автономності студентів. Сформульовані «підказки» для чату покликані конкретизувати зміст завдання: в них уточнюється рівень мовленнєвої компетентності, робиться акцент на змісті висловлювання, на досягненні кінцевого результату та зв'язку з життям. Формування цифрової компетенції має універсальний характер - відбувається через її інтегрування з усномовленнєвою компетентністю та соціальними навичками.

Ключові слова: чат GPT, цифрова компетентність, алгоритм взаємодії; майбутні вчителі; усномовленнєва компетентність

*Tamara Glazunova, Ph.D. (Pedagogy),
Associate Professor of the English Language and Methodology Chair*

Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
ORCID 0000-0003-0765-9417
Scopus-Author ID 58642643200
tglaunova@vspu.edu.ua

Svitlana Kuzmina,
Assistant Professor of the English Language and Methodology Chair
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
ORCID 0000-0002-3794-3139
Scopus-Author ID 57867330500
skuzmina@vspu.edu.ua

Tamila Dovhaliuk, Ph.D. (Pedagogy),
Associate Professor of the English Language and Methodology Chair
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
ORCID ID: 0000-0003-1489-3930
tdovhaliuk@vdpu.edu.ua

CHAT GPT AS A TOOL FOR DEVELOPING DIGITAL COMPETENCE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHER TRAINING

The rapid digitalization of all spheres of life has made digital competence development among modern foreign language teachers crucial to preparing competitive specialists. Using GPT chat as a primary learning tool, future teachers must anticipate the outcomes of such interactions and design tasks according to a specific algorithm.

This research aims to develop digital competence in future foreign language teachers by applying GPT chat within the framework of Task-Based Learning (TBL) for teaching English. The choice of GPT chat is based on its significant didactic potential, the limited methodological approaches for its use in foreign language teacher training, and the low proficiency levels among teachers in utilizing this tool effectively.

To build digital competence with GPT chat, an algorithm was designed for student interaction in the context of a communicative situation, such as "Receiving unexpected guests."

The novelty of this research lies in the practical development of an algorithm for student interaction with GPT chat to enhance speaking competence through TBL. This approach incorporates real-life, problem-based tasks. Additionally, the research advances the methodology of teaching speaking with the phased use of GPT chat, introduces specific "prompts" for generating instructions, and establishes criteria for assessing speaking skills. The use of GPT chat to evaluate speaking promotes student autonomy. The formulated "prompts" serve to clarify task content, align with learners' speech competence levels, and connect tasks to real-life outcomes.

Digital competence development is holistic, achieved by integrating oral communication skills and social abilities.

Keywords: chat GPT, digital competence, interaction algorithm, future teachers, oral language competence

Актуальність. Реалії сучасного освітнього середовища в Україні, що перебуває в стані війни, вимагають гнучких підходів до вибору засобів та методів у навчанні іноземних мов майбутніх вчителів. Об'єктивна необхідність використання дистанційної форми навчання, продиктована ситуацією, з одного боку, та обізнаністю сучасних студентів, що належать до категорії "digitally natives", з цифровими технологіями, з іншого, роблять останні важливим засобом навчання та організації навчального процесу.

Постановка проблеми. З-поміж великої кількості цифрових технологій, які використовуються з метою навчання іноземних мов вирізняється група чат-ботів для розвитку усного мовлення: Mike (www.pandorabots.com), Elbot (www.artificial-solutions.com), Cleverbot (www.cleverbot.com), Zabaware (www.zabaware.com), John Lennon (www.triumphpc.com) (Vanichvasin, 2021). Водночас, найпопулярнішим вважають чат GPT, який на 30 серпня 2024 року мав 200 млн активних користувачів (Журнал Forbes Ukraine, 2024). Газета

Нью-Йорк таймс назвала його «найкращим чат-ботом зі штучним інтелектом, що коли-небудь ставав доступним для широкого загалу» (Roose, 2022). Така популярність серед користувачів, частково, пояснюється можливостями, що їх відкриває чат GPT для вивчення іноземних мов: допомога вчителям у розробці індивідуальних планів уроків, сприяння самостійному вивченню мови, розробка індивідуальних навчальних матеріалів, оцінка іншомовного рівня та надання негайного, індивідуального зворотного зв'язку (Meniado, 2023), когнітивне розвантаження студентів, персоналізація, доступність у будь-який час, можливість використання у великих класах, легке отримання інформації, дружна та приємна взаємодія, створення умов для навчання та викладання онлайн (Tsivitanidou, 2021). Остання функція особливо важлива для українських ВНЗ в умовах зменшення часу навчальної взаємодії студентів офлайн, з одного боку, та за відсутності іншомовного середовища, з іншого. У цьому контексті співрозмовник у особі чату GPT може стати «правою рукою» викладача іноземних мов за умови, що останній володіє специфічними формами цифрової компетентності: усвідомлює особливості чату GPT, уміє створювати ефективні «підказки» в інструкціях для чату, слідкує за оновленнями, створює завдання, у яких чат використовується як співрозмовник, скеровує самостійну роботу студентів з чатом GPT, інформує їх про ризики, етичні проблеми та недоліки роботи з чатом (Kohnke 2023). Відповідно, важливим аспектом професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов є необхідність формування цифрової компетенції, що у випадку використання чату GPT передбачає уміння враховувати всі вищезазначені компоненти.

Аналіз досліджень. Цифровізація навчального процесу у ВНЗ стала предметом вивчення багатьох дослідників: Гуревича, Коношевського, Слободянюк (2023), Коломієць (2008), Ничкало, Лазаренко, Гуревича (2021), Lisnychenko, Glazunova, Dovhaliuk, Kuzmina, Podosynnikova (2022), Neumann, Rauschenberger, Eva-Maria Schön (2023) та ін. Особливу увагу привертає проблема застосування чатботів у навчанні іноземних мов (Vanichvasin, 2021, Poseletska, Kyrychenko, Vlasenko, Koval, Potiuk, Shpenyk, 2023), зокрема, чату GPT. В полі зору перебувають потенційні переваги та ризики застосування чату GPT у навчальній практиці. До першої групи чинників відносять благотворний вплив на афективну сферу: емоційний, мотиваційний та соціальний аспекти навчання, забезпечення персоналізованого зворотного зв'язку, здійснення поточного контролю, ідентифікацію та подолання труднощів у навчанні (Tsivitanidou, 2021), розвиток автономності учнів, позитивний вплив на мотивацію (Ali, Shamson, Hezman, et al. 2023).

До недоліків, пов'язаних з використанням чату GPT, відносять сумнівну валідність та надійність інформації, яка надається чатом, застарілу інформацію, граматичні помилки, відсутність ясності у відповіді, відсутність емоцій, повтори (Muniandy, Selvanathan 2024), можливе порушення конфіденційності (Tsivitanidou, 2021), розвиток залежності (Al-Obaydi , Pikhart, Klimova, 2023).

Можливості використання чату GPT з метою формування мовленнєвих умінь – писемного та діалогічного мовлення – досліджували Al-Obaydi, Pikhart, Klimova (2024), Jen, Salam (2024), Mahapatra (2024). Формування мовленнєвих лексичних та граматичних навичок було в полі зору Kucuk (2024), Mugableh (2024). Avsheniuk, Lutsenko, Svyrydiuk, Seminikhyna (2024), Liqaa Habeb Al-Obaydi, Marcel Pikhart, Blanka Klimova (2023) вивчали роль чату GPT у формуванні умінь 21-го століття – критичного мислення та соціальних навичок. Sari прослідкувала можливість застосування чату GPT у рамках різних підходів до навчання іноземних мов – комунікативного (CLL), підходу, що ґрунтується на використанні завдань (TBL), керуючись теорією конструктивізму, принципами персоналізації та диференціації. Водночас, попри теоретичні розвідки, відсутні практичні напрацювання стосовно розробки навчальних матеріалів та послідовного використання чату GPT для навчання іноземних мов у рамках TBL.

Мета дослідження. Метою дослідження є формування у майбутніх вчителів іноземних мов цифрової компетенції в застосуванні чату GPT у навчанні англійської мови у рамках TBL.

Виклад основного матеріалу дослідження.

З метою формування у майбутніх вчителів цифрової компетенції в застосуванні чату GPT розглянемо алгоритм взаємодії студента з чатом з метою розвитку компетенції в діалогічному мовленні в рамках комунікативної ситуації *Receiving unexpected guests*. Планування завдань відбуватиметься відповідно до етапів методу, що ґрунтується на використанні завдань (TBL). Традиційно, кожне з завдань розпочинається з інструкції, яка має містити конкретні «підказки» для чату:

- Tip 1:** 1) Who are you (your role in the roleplay)?;
2) What is your language proficiency level?;
3) What do you want to practice?
4) Why do you want to practice it?
5) How do you want to practice it?
6) How do you want the chat to respond?

Якщо такі підказки не надаються, або ж якщо інструкції мають надто загальний характер, наприклад, “Let’s talk about receiving unexpected guests”, відповідь чату може не відповідати нашим очікуванням і, як наслідок, не забезпечуватиме досягнення поставлених цілей.

Нагадаємо, що в основі методу TBL лежить використання завдань (tasks), які відповідають наступним критеріям:

- Tips 2:** 1. Завдання має бути цікавим для учнів.
2. Робиться акцент на змісті висловлювання (а не на його формі).
3. Передбачається практичний результат.
4. Успішність виконання завдання оцінюється в плані досягнення практичного результату.
5. Завдання повинно бути пов’язане з життям (Willis, D., Willis J., 2007).

Крім того, завдання повинне містити певну прогалину (інформаційну (information gap), прогалину в аргументуванні (reasoning gap) або в точці зору (opinion gap) з тим, щоб мотивувати мовлення учнів (Prabhu, 1987).

Керуючись принципом “learning by doing”, вважаємо за доцільне здійснювати формування компетентності у взаємодії студентів з чатом GPT для навчання усного мовлення у ході практичного заняття "Handling Unexpected Guests". Оскільки чат GPT – це програма, позбавлена власного досвіду, власної точки зору, яка не відчуває жодних емоцій, студентам попередньо надається «підказка», у якій деталізується інформація, що її студент повинен повідомити чату в інструкції до завдання.

Tip 3. *Dear students, although chat GPT can communicate like a human, it is a computer programme devoid its own feelings, experience or opinion. Because of that you have to be very explicit in your instructions: you should tell the chat about the communicative situation, specify the role it plays in the conversation, your English language proficiency, the language you are going to practice, as well as the format, the register and the objectives of the communication.*

While participating in the lesson "Handling Unexpected Guests", pay special attention to the instructions to the activities.

TBL Lesson Plan: "Handling Unexpected Guests"

Традиційно, навчання розпочинається з мовленнєвої «розминки», яка активізує лексичний запас студентів і залучає їх життєвий досвід.

1. Warming-up (Student to chat GPT): You are my American friend, I am a Ukrainian student. My English language proficiency level is B1. Let us have a warming-up activity and answer the following questions:

"Have you ever had unexpected guests?"

"How did you react?"

"What challenges did you face when hosting them?"

2. Pre-Task. Це – підготовчий етап, метою якого є ознайомлення студентів з діалогом-зразком за заданою ситуацією та аналіз мовленнєвих засобів для висловлення гостинності. Викладач дає чату GPT завдання створити діалог за ситуацією «Зустріч несподіваних гостей»:

Teacher to chat GPT: *Please generate a model dialogue “Dealing with unexpected guests” suitable for learners of English with level B1.*

Chat GPT: Model Dialogue: Dealing with Unexpected Guests

Context: *A person is at home, relaxing after a busy day, when some unexpected guests (friends) arrive without notice.*

Scene: The doorbell rings. Host opens the door to find two friends standing there.

Host: *Oh! Hi! I wasn't expecting you.* How are you?

Friend 1: Hey! Sorry for dropping by unannounced. We were in the neighborhood and thought we'd surprise you.

Host: *Oh, no problem!* It's just that I wasn't prepared for guests. *Come in!* Make yourselves at home.

Friend 2: Thanks! We don't want to disturb you if you're busy, though.

Host: *No, it's fine!* I was just relaxing. *Can I get you something to drink?* Coffee? Tea? Water?

Friend 1: Water would be great, thanks!

Host: Sure, I'll be back in a minute. (Goes to the kitchen)

Friend 2: Your place looks great, by the way! Sorry again for the surprise visit.

Host (returns with drinks): Thanks! It's a bit of a mess today, to be honest. *I wasn't expecting anyone, so things aren't as tidy as usual!*

Friend 1: Don't worry about it! We're just happy to see you.

Host: I'm glad you came by. *So, what brings you to the area?*

Friend 2: We were visiting a friend nearby and thought we'd pop in for a quick chat before heading home.

Host: I'm glad you did! *Next time, though, give me a heads-up, and I'll have something prepared.*

Friend 1: For sure! This was totally spontaneous. Thanks for being such a great host, even on short notice.

Host: *No problem at all.* I'm happy you stopped by!

У запропонованому діалозі курсивом виділено ключові фрази, що стосуються висловлення гостинності у несподіваних ситуаціях. Наступне завдання на знаходження і групування цих фраз привертає увагу студентів до згаданих функціональних показників.

Activity 1. Teacher to students:

Read the dialogue "Dealing with Unexpected Guests", group the phrases of the host into the following groups: 1) polite reassuring phrases; 2) making the guests comfortable; 3) asking to inform about the visit in advance.

Key answers:

1) Oh! Hi! I wasn't expecting you.

Oh, no problem! It's just that I wasn't prepared for guests.

No, it's fine! I was just relaxing.

I wasn't expecting anyone, so things aren't as tidy as usual!

No problem at all. I'm happy you stopped by!

2) Come in! Make yourselves at home.

Can I get you something to drink?

3) Next time, though, give me a heads-up, and I'll have something prepared.

Після підготовчого етапу переходимо до виконання мовленнєвого завдання, яке виконується у форматі рольової гри, де студент виконує роль гостя, що несподівано з'являється на порозі дому, а чат GPT –хазяїна, який ввічливо дає зрозуміти гостю, що його не чекали.

Голосова розмова з чатом можлива на мобільних застосунках. Для того, щоб розпочати розмову, студенту слід натиснути на значок навушників, що з'являється на інтерфейсі чату.

3. Main Task. Role Play.

Tip 4. *While talking to chat GPT you have to be polite and friendly. You shouldn't get impatient if the chat interrupts you or talks too fast. Tell the chat how*

you feel about it, without attacking or blaming it. You can make the chat pause by putting your finger on the white ring on the screen of your phone.

Student to chat GPT: *Let us have a roleplay. You will play the role of an American host receiving unexpected guests. I will be one of the guests. Make the situation comfortable for everyone. Manage the situation using the vocabulary and phrases introduced earlier. My English language level is B1.*

Згодом можна варіювати сценарії рольової гри наступним чином:

1. A friend arrives unexpectedly, and your house is messy.
2. Family members arrive during dinner, but you have no extra food.
3. Neighbors drop by for a visit while you're working on a project.

На наступному етапі – планування – студент взаємодіє з чатом з метою оцінки власної мовленнєвої поведінки і доцільності використання мовленнєвих засобів для досягнення комунікативної мети. Для цього він копіює свою попередню розмову, яка відображається у форматі друкованого тексту і вставляє її в стрічку чату з проханням оцінити ефективність комунікації.

4. Planning (After completing the role play)

Student to chat GPT: *Could you analyze my interaction in the dialogue and reflect on the following:*

- How did I handle the situation?
- What do you think was challenging?
- What language worked best?
- How could we improve our interaction?

Нижче наведемо приклад фрагменту коментаря чату стосовно запитання “What do you think was challenging?”

2. What do you think was challenging?

The main challenge was maintaining a natural flow of speech, especially when discussing a topic that required some explanation (your report on task-based learning). While you communicated the main idea effectively, a couple of phrases and word choices were slightly off, which made parts of the conversation sound less natural. For example, the phrase “stealing for time” is non-idiomatic and might have been challenging for you in terms of finding the right expression.

5. Language Focus

Метою цього етапу був аналіз правильності та доречності вживання мовних засобів (лексичних та граматичних) для досягнення мети комунікації.

Student to chat GPT: *Could you revise our conversation and provide the feedback on the language I have used?*

Sure! Let me go over our conversation and give you some feedback on your phrasing and vocabulary:

1. "I was going to prepare for my report and having a short walk."

Suggestion:

- Instead of "having a short walk," it would be more natural to say, "and take a short walk."
- A more polished sentence would be:
"I was going to prepare for my report and take a short walk."

На наступному етапі студенти висловлюють міркування стосовно участі у рольовій грі та взаємодії з чатом GPT.

6. Post-Task

Teacher to students: *Let us talk about our experiences from the task. In groups of 4 discuss how you felt when managing unexpected guests and what you learned about handling this situation. How effective was your interaction with chat GPT?*

7. Follow-up Task

Teacher to students: (Optional Homework): *Write a brief reflection about how you would manage unexpected guests in real life, using some of the key phrases and vocabulary from the lesson.*

Студенти можуть також використовувати чат GPT для здійснення комплексної самооцінки за критеріями, відображеними у таблиці 1. Для цього вони копіюють зміст таблиці в текстовому форматі і вставляють у стрічку браузера.

8. Assessment.

Student to chat GPT: *Could you assess my performance in the roleplay, based on the criteria given below?*

Таблиця 1

Informal Speaking Assessment Rubric

Dimension	4 points	3 points	2 points	1 point
Initiation	Eagerly initiates speech, utilizing appropriate attention getting devices. Easily asks questions and speaks spontaneously.	Is willing to initiate speech, utilizing appropriate attention-getting devices. Asks questions and speaks evenly.	Sometimes initiates speech, using attention-getting devices. Sometimes asks questions and speaks hesitantly.	Is reluctant to initiate speech and struggles to ask questions. Speech is halting.

Response	Almost always responds appropriately to questions/statements.	Frequently responds appropriately to questions/statements	Sometimes responds appropriately to questions/statements	Rarely responds appropriately to questions/statements.
Conversational Strategies	Clarifies and continues conversation, using all or some of the following strategies: - intonation - self-correction - verbal cues - Circumlocation - survival strategies	Uses all or some strategies, but may need occasional prompting	Uses some strategies and needs frequent prompting to further the conversation.	Uses few strategies. Relies heavily on conversation partner to sustain conversation. Rarely responds even with frequent prompting
Vocabulary	Incorporates a variety of old and new vocabulary. - Uses idiomatic expressions appropriate to topic. - Speaks clearly and imitates accurate pronunciation.	- Utilizes a variety of old and limited new vocabulary. - Attempts to use idiomatic expressions appropriate to topic. - Speaks clearly and attempts accurate pronunciation	- Relies on basic vocabulary. - Speech is comprehensible in spite of mispronunciations.	- Uses limited vocabulary. Mispronunciations impede comprehensibility.

Наведемо фрагмент оцінки говоріння студента чатом GPT:

Chat GPT:

Grammar – Structure/Syntax (Score: 4 points (out of 5)).

Reasoning: You made a few errors in verb agreement and word choice, such as "I was going to prepare for my report and having a short walk" (should be "take a short walk"). These errors did not hinder comprehensibility, but they occurred in basic sentence structures. Overall, the errors were minor and did not affect the overall understanding of your speech.

Final Assessment: Initiation: 3/4; Response: 5/5; Conversational Strategies: 4/5; Vocabulary: 4/5; Grammar: 4/5. **Total Score:** 20/24.

You did well, with mostly appropriate responses and clear communication. Some minor improvements in vocabulary choice and structure would push you to a higher score, but overall, your performance was solid.

Як бачимо, зворотний зв'язок від чату забезпечує детальний аналіз мовленнєвої та мовної поведінки студентів, а також вказує можливий напрямок для самовдосконалення.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Стрімка цифровізація всіх сфер життєдіяльності суспільства робить розвиток цифрової компетентності сучасного вчителя іноземних мов одним із пріоритетних завдань у підготовці конкурентно-спроможного фахівця. В разі використання чату GPT як основного засобу навчання, майбутній вчитель повинен чітко

усвідомлювати остаточний результат такої взаємодії й формувати завдання за певним алгоритмом.

У статті розглянуто алгоритм формування цифрової компетентності майбутніх вчителів у рамках підходу до навчання іноземних мов TBL, у якому використовуються практичні завдання проблемного характеру з реальними життєвими ситуаціями. Важливо, що паралельно з умінням коректно формувати інструкції для чату GPT та взаємодіяти з ним у процесі спілкування, студенти набувають усномовленнєвої компетенції та соціально-емоційних навичок.

Перспективу подальших наукових розвідок з висвітленої у статті проблеми вбачаємо у розробці підходів до формування у майбутніх вчителів навичок використання чату GPT для створення навчальних матеріалів, адаптації автентичних матеріалів, оцінювання мовленнєвих умінь та навичок учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гуревич, Р. С., Коношевський, Л. Л., Коношевський, О. Л., Слободянюк, А. Розвиток цифрової грамотності здобувачів освіти засобами цифрових освітніх середовищ. Наукові записки ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Серія "Педагогіка і психологія" Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. 2023. Вип.75. С.7-14.
2. Журнал Forbes Ukraine. Чатбот ChatGPT має 200 млн активних користувачів щотижня. 30 серпня 2024р. URL: <https://forbes.ua/tags/chatgpt>
3. Коломієць А.М. Інформаційна культура вчителя початкових класів: Монографія. Вінниця: ВДПУ, Вид-во „Едельвейс”, 2007. 379 с.
4. Ничкало Н. Г., Лазаренко Н. І., Гуревич Р. С. (2021) Інформатизація та цифровізація суспільства в XXI столітті: нові виклики для закладів вищої освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2021. Випуск 60. С.17–29.
5. Ali, J. K. M., Shamsan, M. A. A. ., Hezam, T. A., & Mohammed, A. A. Q. (2023). Impact of ChatGPT on Learning Motivation: Teachers and Students' Voices. *Journal of English Studies in Arabia Felix*, 2(1), 41–49. <https://doi.org/10.56540/jesaf.v2i1.51> URL: <https://journals.arafa.org/index.php/jesaf/article/view/51>
6. Avsheniuk, N., Lutsenko, O., Svyrydiuk, T., & Seminikhyna, Empowering Language Learners' Critical Thinking: Evaluating ChatGPT's Role in English Course Implementation. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on ChatGPT*, April 2024. P. 210 –224. URL: <https://awej.org/wp-content/uploads/2024/04/14.pdf>
7. Kohnke L., Luke B., Di Zou. ChatGPT for Language Teaching and Learning. *RELC Journal*. 2023. 54(3) URL: https://www.researchgate.net/publication/369743021_ChatGPT_for_Language_Teaching_and_Learning
8. Kucuk, T. ChatGPT Integrated Grammar Teaching and Learning in EFL Classes: A Study on Tishk International University Students in Erbil, Iraq. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on ChatGPT*, April 2024. P. 100 –111.
9. Kuzmina, S. A., Powell, D. V., Matviienko, O. V., Glazunova, T. V., Foo, S. F., Lisnychenko, A. P. Changing character of e-learning trajectories at a Ukrainian University: swimming against the tide. In: 10th International Conference on Higher Education Advances (HEAd'24). Valencia, 18-21 June 2024. URL: <http://ocs.editorial.upv.es/index.php/HEAD/HEAd24/paper/viewFile/17096/8732>
10. Liqaa Habeb Al-Obaydi , Marcel Pikhart, Blanka Klimova. ChatGPT and the General Concepts of Education: Can Artificial Intelligence-Driven Chatbots Support the Process of Language Learning? *International Journal of Emerging Technologies in Learning*. 2023. Vol 18, No21. Pp. 39–50. URL: <https://online-journals.org/index.php/i-jet/article/view/42593>
11. Lisnychenko, A., Glazunova, T. Dovhaliuk, T., Kuzmina. S. , & Podosynnikova. Facebook Movie-Based Discussions: Bringing Down Intercultural Barriers in English Language Education. *Arab World English Journal*. 2022. 13 (3) 429-444. URL: <https://awej.org/facebook-movie-based-discussions-bringing-down-intercultural-barriers-in-english-language-education/>

12. Mahapatra S. Impact of ChatGPT on ESL students' academic writing skills: a mixed methods intervention study. *Smart Learn. Environ.* 11, 9. 2024. URL: [Impact of ChatGPT on ESL students' academic writing skills: a mixed methods intervention study | Smart Learning Environments | Full Text \(springeropen.com\)](https://www.springeropen.com/article/10.1186/s13023-024-03888-8)
13. Matvienko O., Kuzmina S., Yamchynska T., Kuzmin, Y., & Glazunova T. New Challenges Imposed by the Pandemic on a Ukrainian University. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on Covid 19 Challenges* (1). 2021. 136-146. URL: <https://awej.org/new-challenges-imposed-by-the-pandemic-on-a-ukrainian-university/>
14. Meniado J.C. The Impact of ChatGPT on English Language Teaching, Learning, and Assessment: A Rapid Review of Literature Arab World English Journal, 2023. 14 (4). 3-18. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4676585
15. Mugableh, Ahmad Ibrahim, The Impact of ChatGPT on the Development of Vocabulary Knowledge of Saudi EFL Students (May 2, 2024). Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on ChatGPT, April 2024 , URL: <https://ssrn.com/abstract=4814738>
16. Muniandy J., Selvanathan M. ChatGPT, a partnering tool to improve ESL learners' speaking skills: Case study in a Public University, Malaysia. *Teaching Public Administration*. 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/377785961_ChatGPT_a_partnering_tool_to_improve_ESL_learners%27_speaking_skills_Case_study_in_a_Public_University_Malaysia
17. Poseletska, K., Kyrychenko, S., Vlasenko, O., Koval, I., Potiuk, I. & Shpenyk, S. Scenarios for the Use of Chatbots in Teaching a Foreign Language in the Higher Educational Institution (HEI). *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 15(3), 2023. P. 347-359. <https://doi.org/10.18662/rrem/15.3/770>
18. Roose, Kevin (5 грудня 2022). *The Brilliance and Weirdness of ChatGPT*. *The New York Times*. Процитовано 18 грудня 2022.) URL: <https://www.nytimes.com/2022/12/05/technology/chatgpt-ai-twitter.html>
19. Sari M. Aligning Theory and Practice: Leveraging Chat GPT for Effective English Language Teaching and Learning. *E3S Web of Conferences* 440, 05001. ICEnSO. 2023. URL: https://www.academia.edu/109233817/Aligning_Theory_and_Practice_Leveraging_Chat_GPT_for_Effective_English_Language_Teaching_and_Learning?email_work_card=view-paper
20. Tsivitanidou, O., Ioannou, A. Envisioned Pedagogical Uses of Chatbots in Higher Education and Perceived Benefits and Challenges. In: Zaphiris, P., Ioannou, A. (eds) *Learning and Collaboration Technologies: Games and Virtual Environments for Learning*. HCII. Lecture Notes in Computer Science, Vol 12785. Springer, Cham. 2021. URL: [Envisioned Pedagogical Uses of Chatbots in Higher Education and Perceived Benefits and Challenges | SpringerLink](https://www.springerlink.com/10.1007/978-3-030-70444-4_12)
21. Vanichvasin, P. Chatbot Development as a Digital Learning Tool to Increase Students' Research Knowledge. *International Education Studies*. 2021. Vol. 14(2). P. 44-53. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1284721.pdf>
22. Neumann M., Rauschenberger M., Eva-Maria Schön. "We Need To Talk About ChatGPT": The Future of AI and Higher Education. 2023. URL: ["\(PDF\) "We Need To Talk About ChatGPT": The Future of AI and Higher Education \(researchgate.net\)](https://www.researchgate.net/publication/377785961_ChatGPT_a_partnering_tool_to_improve_ESL_learners%27_speaking_skills_Case_study_in_a_Public_University_Malaysia)
23. Prabhu, N. S. *Second language pedagogy*. Oxford, England: Oxford University press.1987. Google Scholar
24. Willis, D., & Willis, J. *Doing Task-Based Teaching*. Oxford: Oxford University Press. 2007.

REFERENCES

1. Hurevych, R. S., Konoshevskiy, L. L., Konoshevskiy, O. L., Slobodianiuk, A. (2023). Rozvytok tsyfrovoy hramotnosti здобувачів освіти засобами tsyfrovoykh osvitynikh seredovysch. [Development of digital literacy of education seekers by means of digital educational environments]. Scientific Notes of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University. Series: Pedagogy and Psychology. No. 75. Pp.7-14. [in Ukrainian].
2. Zhurnal Forbes Ukraine (30 Aug., 2024). Chatbot ChatGPT maie 200 mln aktyvnykh korystuvachiv shchotyzhnia. [Chatbot Chatgpt has 200 million weekly active users]. [inUkrainian]. URL: <https://forbes.ua/tags/chatgpt>
3. Kolomiets A.M. (2007). Informatsiina kultura vchytelia pochatkovykh klasiv [Information culture of primary school teachers]: Monohrafiia. Vinnytsia: VDPV, Vyd-vo „Edelweis”, 2007. 379 s. [in Ukrainian].
4. Nychkalo N. H., Lazarenko N. I., Hurevych R. S. (2021). Informatyzatsiia ta tsyfrovizatsiia suspilstva v XXS stolitti: novi vyklyky dlia zakladiv vyshchoi osvity. Suchasni informatsiini tekhnolohii ta

innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy. [Informatization and digitalization of society in the 21st century: new challenges for higher education institutions. Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems]. No. 60. Pp.17–29. [in Ukrainian].

5. Ali, J. K. M., Shamsan, M. A. A. ., Hezam, T. A., & Mohammed, A. A. Q. (2023). Impact of ChatGPT on Learning Motivation: Teachers and Students' Voices. *Journal of English Studies in Arabia Felix*, 2(1), 41–49. <https://doi.org/10.56540/jesaf.v2i1.51> URL: <https://journals.arafa.org/index.php/jesaf/article/view/51>
6. Nataliia Avsheniuk, Olena Lutsenko, Tetiana Svyrydiuk, & Nataliia Seminikhyna. (2024). Empowering Language Learners' Critical Thinking: Evaluating ChatGPT's Role in English Course Implementation. *Arab World English Journal*, 1(1), 210–224. URL: <https://doi.org/10.24093/awej/chatgpt.14>
7. Kohnke, L., Moorhouse, B. L., & Zou, D. (2023). ChatGPT for language teaching and learning. *RELC Journal*, 54(2), 537–550. <https://doi.org/10.1177/00336882231162868>
8. Kucuk, Turgay, (2024, May 2). ChatGPT Integrated Grammar Teaching and Learning in EFL Classes: A Study on Tishk International University Students in Erbil, Iraq (May 2, 2024). *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on ChatGPT*, April 2024. URL: <https://ssrn.com/abstract=4814669>
9. Kuzmina, S. A.; Powell, D. V.; Matvienko, O. V.; Glazunova, T. V.; Foo, S. F.; Lisnychenko, A. P. (2024). Changing character of e-learning trajectories at a Ukrainian University: swimming against the tide. In: 10th International Conference on Higher Education Advances (HEAd'24). Valencia, 18-21 June 2024. <https://doi.org/10.4995/HEAd24.2024.17096>
10. Liqaa Habeb Al-Obaydi, Pikhart, M., & Blanka Klímová. (2023). ChatGPT and the General Concepts of Education: Can Artificial Intelligence-Driven Chatbots Support the Process of Language Learning? *International Journal of Emerging Technologies in Learning (Ijet)*, 18(21), 39–50. <https://doi.org/10.3991/ijet.v18i21.42593>
11. Lisnychenko, A., Glazunova, T. Dovhaliuk, T., Kuzmina, S. , & Podosynnikova. (2022). Facebook Movie-Based Discussions: Bringing Down Intercultural Barriers in English Language Education. *Arab World English Journal*. 13 (3) 429-444. URL: <https://awej.org/facebook-movie-based-discussions-bringing-down-intercultural-barriers-in-english-language-education/>
12. Mahapatra S. (2024). Impact of ChatGPT on ESL students' academic writing skills: a mixed methods intervention study. *Smart Learn. Environ.* 11, 9. URL: <https://www.springeropen.com/article/10.1186/s13024-024-03811-1>
13. Matvienko O., Kuzmina S., Yamchynska T., Kuzmin, Y., & Glazunova T. (2021). New Challenges Imposed by the Pandemic on a Ukrainian University. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on Covid 19 Challenges* (1). 136-146. URL: <https://awej.org/new-challenges-imposed-by-the-pandemic-on-a-ukrainian-university/>
14. Meniado J.C. (2023). The Impact of ChatGPT on English Language Teaching, Learning, and Assessment: A Rapid Review of Literature *Arab World English Journal*, 2023. 14 (4). 3-18. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4676585
15. Mugableh, A. I. (2024, May 2). The Impact of ChatGPT on the Development of Vocabulary Knowledge of Saudi EFL Students. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on ChatGPT*. URL: <https://ssrn.com/abstract=4814738>
16. Muniandy J., Selvanathan M. (2024). ChatGPT, a partnering tool to improve ESL learners' speaking skills: Case study in a Public University, Malaysia. *Teaching Public Administration*. 2024. URL: <https://doi.org/10.1177/01447394241230152>
17. Poseletska, K., Kyrychenko, S., Vlasenko, O., Koval, I., Potiuk, I. & Shpenyk, S. (2023). Scenarios for the Use of Chatbots in Teaching a Foreign Language in the Higher Educational Institution (HEI). *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 15(3), P. 347-359. <https://doi.org/10.18662/rrem/15.3/770>
18. Roose, K. (Dec.5, 2022). The Brilliance and Weirdness of ChatGPT. *The New York Times*. URL: <https://www.nytimes.com/2022/12/05/technology/chatgpt-ai-twitter.html>
19. Sari, M. (2023). Aligning Theory and Practice: Leveraging Chat GPT for Effective English Language Teaching and Learning. *E3S Web of Conferences*, 440, 05001. https://www.academia.edu/109233817/Aligning_Theory_and_Practice_Leveraging_Chat_GPT_for_Effective_English_Language_Teaching_and_Learning?email_work_card=view-paper
20. Tsivitanidou, O., Ioannou, A. (2021). Envisioned Pedagogical Uses of Chatbots in Higher Education and Perceived Benefits and Challenges. In: Zaphiris, P., Ioannou, A. (eds) *Learning and Collaboration Technologies: Games and Virtual Environments for Learning*. HCII. Lecture Notes in Computer Science, Vol 12785. Springer, Cham. URL: https://www.springerlink.com/10.1007/978-3-030-68441-1_10

21. Vanichvasin, P. (2021). Chatbot Development as a Digital Learning Tool to Increase Students' Research Knowledge. *International Education Studies*. Vol. 14(2). P. 44-53. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1284721.pdf>
22. Neumann M., Rauschenberger M., Eva-Maria Schön. (2023). "We Need To Talk About ChatGPT": The Future of AI and Higher Education. URL: (PDF) "We Need To Talk About ChatGPT": The Future of AI and Higher Education (researchgate.net)
23. Prabhu, N. S. (1987). *Second language pedagogy*. Oxford, England: Oxford University press.
Google Scholar
24. Willis, D., & Willis, J. (2007). *Doing Task-Based Teaching*. Oxford: Oxford University Press.